Specialpedagogiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot utvecklingsstörning — **30.0 Högskolepoäng** / **30.0 ECTS credits**

The Professional Competences of The Special Education Teacher in Relation to Students with Intellectual Disabilities

Kurskod:	UQ2UTV
Gäller från:	HT 2018
Fastställd:	2013-06-12
Ändrad:	2018-05-09
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2013-06-12, och senast reviderad 2018-05-09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Godkänd på minst sammantaget 15 hp i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap inom speciallärarprogrammet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOD1	Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning	7.5
MOD2	Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik	15
MOD3	Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att i olika lärmiljöer stödja lärande hos elever med utvecklingsstörning. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja kunskapsutveckling för elever med utvecklingsstörning, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen ingår verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier.

Delkurs 1. Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning, 7,5 hp
- samhällets syn på personer med utvecklingsstörning,
- teoretiska synsätt på utvecklingsstörning,
- beskrivningar av utvecklingsstörning, med eller utan ytterligare funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- särskolans verksamhet och dess historiska rötter,
- lagstiftning i relation till personer med utvecklingsstörning,
- etik och mänskliga rättigheter.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik, 15 hp
- särskolans undervisning som kunskapsutvecklande praktik,

- lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning i relation till undervisning av elever med utvecklingsstörning,
- språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med utvecklingsstörning,
- informations- och kommunikationsteknik (IKT) och olika kommunikationsredskaps betydelse för lärande och delaktighet,
- kunskapsinnehållet inom särskolans kunskaps- och ämnesområden samt analys av dess didaktiska implikationer för särskolans elever,
- olika arbetsmetoder och didaktiska lösningar för undervisning, lärande och delaktighet i relation till barn och elever med utvecklingsstörning, med eller utan andra funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,
- kunskap och lärande för sysselsättning eller arbete i vuxenlivet,
- teorier om kvalificerade samtal och rådgivning samt samtalets funktion som redskap för lärande.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan, 7,5 hp
- särskolan som bedömningspraktik,
- olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,
- bedömning i form av internationell och nationell utvärdering på gruppnivå och betygssättning på individnivå.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- granska olika teoretiska synsätt på diagnosen utvecklingsstörning i relation till konsekvenser de har fått och får för synen på individens lärande samt möjligheter till delaktighet ur ett samhälleligt perspektiv,
- visa insikter i att flera funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, kan förekomma hos barn och elever med utvecklingsstörning och dess betydelse för det didaktiska arbetet och för elevens lärande,
- problematisera hur samhälleliga, kulturella och pedagogiska traditioner präglar särskolan som undervisningspraktik av idag,
- synliggöra kritiska aspekter på arbetsformer i grundsärskolan och gymnasiesärskolan i relation till etik och mänskliga rättigheter,
- visa insikter i samhälleliga rättigheter för barn och elever med utvecklingsstörning.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik, 15 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- granska särskolans undervisningsuppdrag utifrån olika lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning,
- utifrån fördjupade insikter i språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med utvecklingsstörning analysera elevers språkförmåga i ett didaktiskt perspektiv,
- visa kännedom om och värdera olika kommunikationsredskap som finns tillgängliga för barn och elever med funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, i relation till elevers möjlighet till lärande och delaktighet,
- granska didaktiska metoder och modeller och utvärdera dess konsekvenser för elevers lärande och för möjligheten att undanröja hinder och svårigheter,
- urskilja kritiska aspekter på kunskapsinnehållet inom särskolans kunskaps- och ämnesområden samt analysera dess didaktiska implikationer för särskolans elever.
- beskriva, pröva och kritiskt granska teorier som behandlar rådgivning, konsultation och handledning,
- ge uttryck för etiskt förhållningssätt och självreflektion i relation till professionella samtal och samarbete. med elever, föräldrar, lärare och andra yrkesgrupper.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- genomföra och kritiskt utvärdera pedagogiska utredningar med beaktande av samverkan med andra yrkesgrupper, lärmiljöer, kunskapsinnehåll relaterat till styrdokument samt olika lärandeförutsättningar hos barn och elever med utvecklingsstörning,
- utifrån genomförda bedömningar och i särskolans lärandemål planera, utforma och kommunicera individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram samt upplägg av anpassad undervisning för barn och elever med utvecklingsstörning,
- konstruera, använda och värdera relevansen av redskap för bedömning av och för kunskapsutveckling hos barn och elever med utvecklingsstörning,
- problematisera bedömning och pedagogisk utredning samt betygssättning ur likvärdighets- och etiska perspektiv.

Undervisning
Undervisning utgörs av föreläsningar, seminarier, litteraturstudier, arbete i studentarbetslag och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF). Under kursen används en webbaserad kommunikationsplattform. Deltagande i studentarbetslag är obligatoriskt. För att få godkänt på delkurs 3 krävs närvaro vid obligatoriskt seminarium. Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetsformer. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination
a) Examinationsformer
Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examinationsuppgift.
Delkurs 2 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examination.
Delkurs 3 examineras dels genom en individuell skriftlig uppgift och dels genom en fältstudierapport utförd som gruppuppgift. Det senare arbetet redovisas även muntligt.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

b) Betygsskala
Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

c) Betygskriterier
De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg
För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar. För att få betyg på delkurs krävs lägst betyget E samt för gruppexaminationer betyget G. För gruppexaminationer ges endast betyget G (godkänt) eller U (underkänt). Deltagande i studentarbetslag är obligatoriskt. För att få godkänt på delkurs 3 krävs närvaro vid obligatoriskt seminarium.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande
För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas. Den termin kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter
Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på examinationsuppgift kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in efter överenskommelse efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Övergångsbestämmelser
När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under

en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Övrigt

Kursen ges inom ramen för Speciallärarprogrammet, 90 hp, och huvudområdet är specialpedagogik. Kursen ingår i en professionsutbildning som leder till speciallärarexamen med specialisering mot utvecklingsstörning.

Kurslitteratur

Aktuell kurslitteratur anslås på institutionens webbplats www.specped.su.se. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.